

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON CÔNG LẬP TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN BÌNH CHÁNH, TP. HỒ CHÍ MINH

HUYỀN THỊ MINH TÂM
Trường Đại học Sài Gòn

Ngày nhận bài: 19/08/2021; Ngày phân biên, biên tập và sửa chữa: 27/08/2021; Ngày duyệt đăng: 09/09/2021

ABSTRACT

This article explores the current state of child-centered experience management in public preschools. The study conducted a survey of 35 administrators at public preschools in Binh Chanh District, Ho Chi Minh City. Research results show some strengths and limitations in management in public preschools. The research results are practical basis to help administrators at schools re-evaluate the implementation process at their units to plan orientations, issue policies and propose measures to help teachers organize their work well organize experiential educational activities in the direction of child-centered.

Key words: Reality, management, experiential activities, preschool.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Quản lý là một tập hợp các hoạt động lập kế hoạch, tổ chức, lãnh đạo và kiểm tra các quá trình tự nhiên, xã hội, khoa học, kỹ thuật và công nghệ để chúng phát triển hợp quy luật, các nguồn lực (hiện hữu và tiềm năng) vật chất và tinh thần, hệ thống tổ chức và các thành viên thuộc hệ thống, các hoạt động để đạt được các mục đích đã định đã định [1].

Quản lý hoạt động trải nghiệm (HĐTN) theo hướng lấy trẻ làm trung tâm ở trường mầm non có vai trò định hướng, chi đạo, tổ chức, đánh giá “quá trình tác động có hệ thống của nhà giáo dục dựa trên nhu cầu, hứng thú, hiểu biết và kinh nghiệm riêng, cách học riêng của từng trẻ để giúp trẻ tự chiếm lĩnh kiến thức, kỹ năng, thái độ tạo thành năng lực thực tiễn. Do đó, việc đánh giá đúng, khoa học về công tác quản lý sẽ giúp cho nhà trường thực hiện tốt công tác chăm sóc, giáo dục trẻ và xây dựng được một đội ngũ có tinh thần trách nhiệm, luôn vững vàng trong các hoạt động chuyên môn; trên hết là sẽ giúp nâng cao hiệu quả HĐTN, đáp ứng mục tiêu GDMN.

Trong phạm vi bài viết này, tác giả nghiên cứu đi sâu phân tích công tác quản lý HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm ở trường mầm non công lập với 4 nội dung, bao gồm: xây dựng kế hoạch, tổ chức thực hiện, chi đạo và kiểm tra các HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

1. Một số cơ sở lý luận về quản lý HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm

Theo Nghị quyết số 29-NQ/TW thì “Các hoạt động giáo dục trong nhà trường cần thực hiện theo hướng tăng cường trải nghiệm nhằm phát huy tính sáng tạo của học sinh, tạo ra các môi trường khác nhau để học sinh trải nghiệm nhiều nhất, đồng thời là sự khơi nguồn sáng tạo, biến những ý tưởng sáng tạo của học sinh thành hiện thực để các em thể hiện hết khả năng sáng tạo của mình. Để cập tới trải nghiệm là nói tới việc học sinh phải kinh qua thực tế, tham gia hoặc tiếp xúc với sự vật hoặc sự kiện nào đó và tạo ra những giá trị mới, cách giải quyết không bị gò bó, phụ thuộc vào cái đã có” [2]. Để thực hiện tốt mục tiêu của Nghị quyết đề ra, căn cứ các kết quả nghiên cứu của tác giả trong và ngoài nước thì công tác quản lý sẽ được hiểu và thực hiện như sau:

Tác giả Henry Fayol (1845-1925), cha đẻ của thuyết quản lý hành chính đã viết: “Quản lý hành chính là dự đoán và lập kế hoạch, tổ chức điều khiển, phối hợp và kiểm tra”. Trong định nghĩa này, tác giả nêu ra 5 chức năng cơ bản của nhà quản lý [3, tr.103].

Bên cạnh đó, công tác quản lý HĐTN ở các cơ sở GDMN sẽ có vai trò trong việc định hướng, chi đạo, tổ chức, đánh giá hoạt động này, giúp nâng cao hiệu quả của HĐTN, đáp ứng mục tiêu GDMN [4].

Quản lý HĐTN gồm nhiều nội dung, trong đó, người quản lý có vai trò quan trọng trong việc huy động nguồn lực hỗ trợ trẻ tham gia vào các HĐTN khác nhau phù hợp với môi trường thực tiễn và khả năng của trẻ theo độ tuổi với tư cách là chủ thể của hoạt động. Theo đó, việc kết hợp tối ưu các nguồn lực trong và ngoài để giúp trẻ phát huy khả năng lĩnh hội kiến thức; tính chủ động, tích cực trong giải quyết các nhiệm vụ học tập; phát huy năng lực cá nhân, phẩm chất nhân cách theo hướng giáo dục lấy trẻ làm trung tâm.

Từ các cơ sở lý luận trên có thể thấy, vấn đề quản lý HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm hiện nay đang được các cấp quản lý giáo dục quan tâm và đòi hỏi trong nhà trường cần phải có những giải pháp quản lý, chi đạo HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm một cách khoa học, chặt chẽ, phù hợp với điều kiện thực tiễn về đội ngũ GV, tình hình trẻ trong môi trường sư phạm đặc thù ở các trường mầm non.

2. Mẫu và phương pháp nghiên cứu

2.1. Mẫu nghiên cứu

Nghiên cứu này đã tiến hành khảo sát 35 CBQL tại các trường mầm non công lập huyện Bình Chánh và kết quả hợp lệ sau khi thu về xử lý là 35 CBQL, chiếm 100% so với tỉ lệ phiếu phát ra.

Trong 35 CBQL được khảo sát đều là CBQL nữ chiếm 100%. Những CBQL tham gia trong nghiên cứu này có những thâm niên khác nhau, dưới 1 năm chiếm 0%, từ 1 đến 5 năm và từ 6 đến 10 năm đều chiếm 5.7%, từ 11 đến 15 năm chiếm 48.6%, từ 16 đến 20 năm và trên 20 năm đều chiếm 20%. Đối với trình độ chuyên môn, có 35 CBQL có trình độ thạc sĩ (2.9%) và còn lại 34 CBQL có trình độ cử nhân (97.1%).

2.2. Quá trình thu thập dữ liệu

Nhóm nghiên cứu đã sử dụng phương pháp nghiên cứu tài liệu, điều tra bằng bảng hỏi và xử lý dữ liệu để tổng hợp, phân tích các cơ sở lý luận và thực tiễn trong nghiên cứu này.

Đối với phiếu khảo sát bằng bảng hỏi: tác giả đã lựa chọn ngẫu nhiên 35 CBQL tại các trường mầm non công lập của huyện Bình Chánh để tiến hành phát phiếu khảo sát. Trước khi tiến hành phát phiếu khảo sát cho các CBQL, tác giả luôn thông tin rõ ràng về mục đích, yêu cầu và cách trả lời nghiên cứu, đồng thời tác giả dành 01 tháng để các CBQL hoàn thành bảng hỏi. Thời gian khảo sát từ ngày 01 đến 30 tháng 6/2021.

2.3. Quy ước thang đo

Nghiên cứu này đã sử dụng thang đo 5 mức độ Likert với 1 = "Hoàn toàn không đồng ý" và 5 = "Hoàn toàn đồng ý" để tính mức độ đồng ý trong các nội dung đánh giá các chức năng quản lý về HĐTN cho trẻ theo hướng lấy trẻ làm trung tâm ở các trường mầm non. Điểm trung bình cộng tối đa $\bar{X} = 5.00$ và tối thiểu $\bar{X} = 1.00$. Do đó, điểm định lượng của giá trị cho từng khoảng trong thang đo Likert 5 mức độ được tính như sau: Mức độ với giá trị = (giá trị lớn nhất - giá trị nhỏ nhất)/tổng giá trị = $(5-1)/5 = 0.8$ tức là khoảng cách giữa các giá trị là 0.8. Cụ thể: $1.00 < \text{Hoàn toàn không đồng ý} \leq 1.80$ (CBQL tuyệt đối không đồng ý với nội dung này); $1.81 < \text{Không đồng ý} \leq 2.60$ (CBQL rất hiếm khi đồng ý với nội dung này); $2.60 < \text{Đồng ý một phần} \leq 3.40$ (CBQL chỉ đồng ý một phần với nội dung này); $3.41 < \text{Đồng ý} \leq 4.20$ (CBQL thường đồng ý với nội dung này) và $4.21 < \text{Hoàn toàn đồng ý} \leq 5.00$ (CBQL gần như tuyệt đối đồng ý với nội dung này).

2.4. Phương pháp phân tích dữ liệu

Tất cả dữ liệu khảo sát từ bảng hỏi, chúng tôi sử dụng phương pháp thống kê toán học bằng phần mềm SPSS để phân tích các chỉ số thống kê như tần số, tỷ lệ, trị trung bình ($\bar{X}$), độ lệch chuẩn (ĐLC).

3. Kết quả nghiên cứu thực tiễn

3.1. Lập kế hoạch hoạt động cho HĐTN cho trẻ ở trường mầm non

Kết quả ở bảng 1 cho thấy, CBQL đánh giá công tác lập kế hoạch cho HĐTN ở mức đồng ý với $\bar{X} = 4.46$. Trong đó, nội dung xây dựng kế hoạch theo chủ đề gắn với hướng giáo dục lấy trẻ làm trung tâm; xây dựng kế hoạch tập huấn, bồi dưỡng về chuyên môn; xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá việc tổ chức HĐTN được đánh giá cao nhất với $\bar{X} = 4.51$ (ĐLC dao động từ 1.16 đến 1.09). Tiếp theo là xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá năng lực GV, xây dựng kế hoạch về tiêu chuẩn đánh giá, cung cấp mẫu hành vi cho trẻ với $\bar{X} = 4.49$ (ĐLC là 1.1 và 1.06) và nội dung có mức độ đồng ý đánh giá thấp nhất là xây dựng kế hoạch phối hợp với các lực lượng giáo dục trong tổ chức HĐTN với $\bar{X} = 4.34$ (ĐLC = 0.97). Kết quả cho thấy, nhà quản lý cần xây dựng kế hoạch chặt chẽ từ bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ đến kiểm tra, đánh giá hoạt động cho cả GV và trẻ theo hướng lấy trẻ làm trung tâm sẽ mang lại hiệu quả cao cho việc tổ chức HĐTN tại nhà trường.

TT	Nội dung	$\bar{X}$	ĐLC	Xếp hạng
1	Xây dựng kế hoạch HĐTN theo chủ đề gắn với hướng giáo dục lấy trẻ làm trung tâm	4.51	1.15	1
2	Xây dựng kế hoạch HĐTN trong tập huấn, bồi dưỡng về chuyên môn cho GV	4.51	1.16	1
3	Xây dựng kế hoạch trang bị, sử dụng kinh phí trong tổ chức HĐTN	4.4	1.04	4
4	Xây dựng kế hoạch phối hợp với các lực lượng giáo dục trong tổ chức HĐTN	4.34	0.97	5
5	Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá việc tổ chức HĐTN	4.51	1.09	1
6	Xây dựng kế hoạch kiểm tra, bảo trì cơ sở vật chất phục vụ cho việc tổ chức HĐTN	4.46	1.06	3
7	Xây dựng kế hoạch kiểm tra, đánh giá năng lực GV trong thực hiện HĐTN tại trường	4.49	1.1	2
8	Xây dựng kế hoạch khảo sát mức độ năng lực nhận thức của trẻ phù hợp với đặc điểm lứa tuổi trước khi tổ chức HĐTN	4.46	1.06	3
9	Xây dựng kế hoạch về tiêu chuẩn đánh giá, cung cấp mẫu hành vi cho trẻ trong quá trình tham gia HĐTN	4.49	1.06	2

Bảng 1: Kết quả giá trị $\bar{X}$ và ĐLC về lập kế hoạch hoạt động cho HĐTN cho trẻ ở trường mầm non

Kết quả khảo sát cho thấy, việc xây dựng kế hoạch HĐTN cho trẻ ở trường mầm non được đội ngũ CBQL thực hiện rất tốt. Tuy nhiên, trong kế hoạch phối hợp với các lực lượng giáo dục trong tổ chức HĐTN thì chưa được chú trọng nhiều do các lực lượng đoàn thể là công tác kiêm nhiệm, các lực lượng giáo dục địa phương chỉ hỗ trợ ở mức độ tham mưu. Vì vậy, đội ngũ cán bộ cần có kế hoạch phối hợp hiệu quả hơn với các lực lượng giáo dục trong và ngoài trường để cùng làm tốt hơn nữa công tác tổ chức HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm ở trường mầm non.

3.2. Tổ chức thực hiện HĐTN cho trẻ ở trường mầm non

Kết quả nghiên cứu cho thấy, việc tổ chức thực hiện HĐTN cho trẻ ở trường mầm non ở mức đồng ý với $\bar{X} = 4.49$. Trong đó, nội dung Tổ chức hướng dẫn trẻ vận dụng kinh nghiệm vào cuộc sống được đánh giá cao nhất với $\bar{X} = 4.6$ (ĐLC = 1.19). Tiếp theo làm Tổ chức các hoạt động khảo sát trẻ theo độ tuổi và theo hướng lấy trẻ làm trung tâm được đánh giá mức $\bar{X} = 4.57$ (ĐLC = 1.19) và nội dung có mức độ đồng ý đánh giá thấp nhất là Tổ chức thực hiện cung cấp mẫu hành vi cho trẻ với $\bar{X} = 4.37$ (ĐLC = 1.03). Kết quả khảo sát cho thấy, đội ngũ quản lý của các trường thực hiện tốt khâu tổ chức thực hiện HĐTN cho trẻ để giúp trẻ tham gia tốt các HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm. Tuy có những nội dung được đánh giá cao, có những nội dung đánh giá thấp nhưng đều phản ánh được thực trạng tổ chức tại trường.

Công tác tổ chức thực hiện HĐTN cho trẻ ở trường mầm non đóng vai trò hết sức quan trọng, mỗi nội dung có một nét đặc trưng riêng và chi với hoạt động giáo dục trải nghiệm theo hướng giáo dục lấy trẻ làm trung tâm mới có. Chính vì thế, việc tổ chức các HĐTN cho trẻ cần thực hiện một cách đồng bộ và nghiêm túc giúp CBQL kiểm tra hoạt động tổ chức của GV và hoạt động học của trẻ. Từ đó, có hướng điều chỉnh và phát huy hơn những mặt làm được và chưa làm được. Bên cạnh đó, chúng ta cần cần nhắc và điều chỉnh ở khâu tổ chức thực hiện cung cấp mẫu hành vi cho trẻ, vì đây là nội dung được đánh giá thấp nhất. Nội dung này đòi hỏi người CBQL cần xây dựng mẫu hành vi phù hợp với đặc điểm của từng độ tuổi ở trẻ để GV làm căn cứ xây dựng kế hoạch hoạt động phù hợp, hiệu quả hơn.

3.3. Chỉ đạo HĐTN cho trẻ ở trường mầm non

Kết quả cho thấy, CBQL đánh giá công tác chỉ đạo HĐTN ở mức đồng ý với $\bar{X} = 4.44$; trong đó, nội dung Chỉ đạo công tác tổ chức các HĐTN thực tế cho trẻ tại trường được đánh giá cao nhất $\bar{X} = 4.57$ (ĐLC = 1.19) và nội dung được đánh giá có mức độ đồng ý thấp nhất là Bồi dưỡng năng lực nhận thức cho GV về HĐTN với $\bar{X} = 4.34$ (ĐLC = 1.01). Kết quả cho biết, công tác chỉ đạo HĐTN được chú trọng ở nội dung trải nghiệm thực tế. Vì đây là hoạt động thường xuyên được áp dụng để tổ chức các hoạt động cho trẻ.

Theo tác giả Phan Văn Kha “Trong công tác chỉ đạo, các nhà quản lý cần tạo mọi điều kiện, huy động các nguồn lực trong điều kiện cho phép, trong khuôn khổ kế hoạch đã được phê duyệt, hỗ trợ các thủ tục hành chính và cơ chế giúp đội ngũ dưới quyền thực hiện tốt các nhiệm vụ được phân công” [1]. Bởi đội ngũ quản lý đóng vai trò quan trọng trong tất cả các hoạt động nên nhà trường cần chú trọng bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ đó để cùng nhà trường tổ chức tốt các hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ nói chung và tổ chức tốt hoạt động trải nghiệm nói riêng.

3.4. Kiểm tra và đánh giá HĐTN cho trẻ ở trường mầm non

TT	Nội dung	TB	ĐLC	Xếp hạng
1	Kiểm tra, đánh giá việc xây dựng kế hoạch HĐTN	4.46	1.06	1
2	Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch HĐTN	4.4	1.02	2
3	Kiểm tra, đánh giá việc sử dụng cơ sở vật chất, kinh phí	4.37	1.02	4
4	Kiểm tra, đánh giá việc phối hợp các lực lượng giáo dục	4.34	0.97	5
5	Kiểm tra, đánh giá kết quả tổ chức HĐTN	4.43	1.02	3
6	Kiểm tra kết quả khảo sát trẻ theo đặc điểm lứa tuổi và khả năng nhận thức	4.31	0.96	6
7	Kiểm tra việc thực hiện cung cấp mẫu hành vi cho trẻ trong tổ chức các HĐTN	4.29	0.93	7
8	Kiểm tra kết quả thực hiện các HĐTN thực tế cho trẻ tại trường mầm non	4.37	0.96	4
9	Kiểm tra các hoạt động tập huấn, bồi dưỡng GV trong tổ chức HĐTN cho trẻ	4.43	1.08	3
10	Kiểm tra, đánh giá kết quả đúc kết và vận dụng kinh nghiệm đã học của trẻ trong việc thực hiện HĐTN thực tế theo tuần, tháng, năm	4.43	1.06	3

Bảng 2: Kết quả giá trị $\bar{X}$ và ĐLC về kiểm tra và đánh giá HĐTN cho trẻ ở trường mầm non

Qua kết quả khảo sát cho thấy, kiểm tra là công tác vô cùng quan trọng, hơn thế HĐTN là hoạt động mới, vì thế đội ngũ CBQL cần chú trọng công tác hướng dẫn, điều chỉnh, tư vấn hơn là tập trung phê bình, kiểm điểm. Khi kiểm tra, đánh giá cần chú trọng kiểm tra các mẫu hành vi cần cung cấp cho trẻ để trẻ được phát triển tốt nhất và GV có cơ sở để thiết kế hoạt động cho phù hợp với độ tuổi của trẻ. Muốn công tác kiểm tra đạt hiệu quả, đội ngũ CBQL cần thực hiện theo nhiều phương thức khác nhau gồm: xây dựng bộ tiêu chí, xây dựng các phiếu hỏi, phỏng vấn,... Kiểm tra, đánh giá luôn thực hiện theo quá trình từ khâu xây dựng đến khi thực hiện để đảm bảo tính đồng bộ, hiệu quả. Đây là nguyên tắc để đội ngũ quản lý đạt tới thành công trong quá trình thực hiện nhiệm vụ của mình.

C. KẾT LUẬN

HĐTN là một cách học thông qua thực hành, với quan niệm việc học là quá trình tạo ra tri thức mới trên cơ sở trải nghiệm thực tế, dựa trên những đánh giá, phân tích trên những kinh nghiệm, kiến thức sẵn có. Như vậy, thông qua các HĐTN, trẻ được cung cấp kiến thức, kỹ năng từ đó hình thành những năng lực, phẩm chất và kinh nghiệm. HĐTN được sử dụng như là một hình thức, phương pháp, quan điểm giáo dục ở nhiều nước trên thế giới. Các nhà giáo dục dựa vào trải nghiệm như là cách phát triển kinh nghiệm của mỗi cá nhân.

Nghiên cứu thực hiện đánh giá công tác quản lý HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm qua 4 nội dung về: lập kế hoạch hoạt động; tổ chức; chỉ đạo; kiểm tra và đánh giá HĐTN cho trẻ ở trường mầm non. Công tác đánh giá về quản lý HĐTN theo hướng lấy trẻ làm trung tâm rất đa dạng nhưng cũng không kém phần phức tạp, không chỉ là công cụ sắc bén góp phần tăng cường hiệu quả dạy và học mà còn là nhiệm vụ trọng tâm của các trường mầm non. Kết quả nghiên cứu là cơ sở thực tiễn giúp CBQL có định hướng xây dựng kế hoạch và ban hành các chính sách, đề ra

Kết quả ở bảng 2 cho thấy, đội ngũ quản lý đánh giá công tác thực hiện kiểm tra, đánh giá ở mức đồng ý với $\bar{X} = 4.38$. Trong đó, nội dung Kiểm tra, đánh giá việc xây dựng kế hoạch HĐTN được đánh giá cao nhất với $\bar{X} = 4.46$ (ĐLC = 1.06), tiếp theo là nội dung Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện kế hoạch HĐTN với $\bar{X} = 4.4$ (ĐLC = 1.02) và nội dung có mức độ đồng ý đánh giá thấp nhất là Kiểm tra việc thực hiện cung cấp mẫu hành vi cho trẻ trong tổ chức các HĐTN với $\bar{X} = 4.29$ (ĐLC = 0.93). Kết quả cho thấy, việc kiểm tra thực hiện cung cấp mẫu hành vi là nội dung còn vướng mắc, các đơn vị chưa tự tin trong công tác kiểm tra của mình.

biện pháp giúp đội ngũ GV tổ chức tốt các hoạt động giáo dục trải nghiệm theo hướng lấy trẻ làm trung tâm.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Phan Văn Kha (2007), Giáo trình Quản lý nhà nước về giáo dục, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
  - Ban Chấp hành Trung ương (2013), Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.
  - Nguyễn Thị Doan (1996), Đỗ Minh Cường, Phương Kỳ Sơn, Các học thuyết quản lý, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
  - Cao Thị Hồng Nhung (2017), Quản lý hoạt động trải nghiệm ở trường mầm non đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục, Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 12, tr.2-4.
  - Thàn Thị Liêm, Tổ chức hoạt động trải nghiệm cho trẻ mầm non.
- Nguồn: <https://edu.viettel.vn>.

vi sự nghiệp phát triển
GIÁO DỤC